

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9T/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123011020
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Jakubčo
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123011020.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno samosudcom JUDr. Matejom Jakubčom, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.12.2023, v trestnej veci obžalovaného A. B., takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvalo bytom D. XXXX/X,

Brezno, zamestnaného v JZ Financie Zvolen,

s a u z n á v a z a v i n n é h o

z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák.,

p r e t o ž e

dňa 19.07.2023 o 16.45 hod. vo Valaskej, po ceste III/2391, na ulici Cesta osloboditeľov, viedol pod vplyvom metamfetamínu v koncentrácii 340 ng/ml v krvi a amfetamínu v koncentrácii 38 ng/ml v krvi, osobné motorové vozidlo zn. VW Passat, ev.č. C.,

teda

vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí, alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,
za to sa odsudzuje

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 8 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 8 Tr. zák. na trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno podal pod č. 2Pv/215/2023 dňa 19.10.2023 na tunajší súd obžalobu na A. B. pre podozrenie zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je v nej uvedený.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 21.12.2023 vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne obžalovaný na samosudcom položené otázky odpovedal

-či rozumie, čo tvorí podstata skutku, ktorý sa mu kladie za vinu - áno

-či bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby - áno

-či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu - áno

-či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin kladený mu za vinu - áno

-či sa dobrovoľne priznáva a uznáva vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikoval ako určitý trestný čin - áno

Na to súd v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania uvedeného skutku a zároveň vyhlásil, že v zmysle § 257 ods. 8 Tr. por. sa dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie tohto skutku nevykoná a vykonajú sa len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Obhajca obžalovaného v záverečnej reči poukázal na pomery obžalovaného a to najmä na skutočnosť, že je jediným živiteľom domácnosti, v ktorej žije so svojou tehotnou družkou, ktorá je na neho úplne odkázaná a výkon nepodmienečného trestu vyvolá zásadný negatívny dopad nielen na obžalovaného, ale aj na jeho rodinu. Uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody by tak bola porušená zásada ukladania trestov v § 34 ods. 3 Tr. zák. Ako najlepší spôsob nápravy obžalovaného vidí nie vo výkone trestu odňatia slobody, ale vo využití inštitútu ochranného liečenia obžalovaného, kde sa zabezpečí jeho liečba zo vzniknutej závislosti v spojení s uplatnením trestu povinnej práce. Taktiež požiadal, aby súd pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmere vzal do úvahy poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák. Záverom taktiež požiadal súd, aby pri rozhodovaní zohľadnil aj možnosť aplikácie ustanovenia § 44 Tr. zák. na daný prípad.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd kvalifikoval konanie obžalovaného ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., ktorý spáchal tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pretože vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí, alebo spôsobiť značnú škodu na majetku.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol na spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Obžalovaný konal v tzv. nepriamom úmysle (§ 15 písm. b) Tr. zák.), keďže spôsobom uvedeným v trestnom zákone v stave vylučujúcom spôsobilosť viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky, pričom pri tejto činnosti mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí, alebo spôsobiť značnú škodu na majetku.

Obžalovaný je slobodný, s priateľkou E. F. čakajú dieťa, pričom priateľka je vedená od 21.09.2023 v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od 11.09.2023 je obžalovaný zamestnaný v spoločnosti JZ Financie.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že obžalovaný doposiaľ bol uznaný vinným zo spáchania celkovo 6 priestupkov za obdobie od 28.01.2023 do 06.07.2023 proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, za čo mu boli uložené v blokovom konaní pokuty vo výške 10,- Eur. Súdom bol obžalovaný celkom 2 krát uznaný vinným z trestnoprávneho konania.

V rámci konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 1T/96/2015 bol obžalovaný trestným rozkazom zo dňa 16.07.2015, právoplatným dňa 17.09.2015 uznaný vinným zo spáchania zločinu neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1,

ods. 3 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. V zmysle odpisu z registra trestov bol nariadený výkon trestu odňatia slobody dňa 14.03.2019 v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

V rámci konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 3T/89/2017 bol obžalovaný rozsudkom zo dňa 05.10.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4To/80/2018 zo dňa 04.10.2018 uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchatelstvom podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 1 písm. d), § 20 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 3Pp/28/2022 zo dňa 25.08.2022 bol obžalovaný podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp.zn. 1T/96/2015 zo dňa 16.07.2015 a rozsudkom Okresného súdu Brezno sp.zn. 3T/89/2017 zo dňa 05.10.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4To/80/2018 zo dňa 04.10.2018, so skúšobnou dobou v trvaní 3 rokov za uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním vo výmere 3 roky, uloženým obmedzením spočívajúcim v zákaze požívania alkoholu a návykových látok, povinnosť sa zamestnať alebo uchádzať sa o zamestnanie.

Súd hodnotil aj pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. Obžalovanému poľahčuje, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a tento úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.). Na druhej strane mu priťažuje, že bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Tr. zák.). Uvedené znamená, že pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je v rovnováhe, a preto sa horná ani dolná hranica príslušnej trestnej sadzby nemení. Za daný prečin teda obžalovanému možno uložiť trest odňatia slobody až na 1 rok.

Súd nepriznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (§ 36 písm. n) Tr. zák.), keďže v súlade s ustálenou judikatúrou ako aj výkladom príslušného ustanovenia Trestného zákona vyššie uvedenú poľahčujúcu okolnosť možno priznať obžalovanému v dobre len v takej situácii, ak by objasňovanie trestného činu bez súčinnosti obžalovaného/páchatela bolo značne sťažené, ak nie takmer nemožné. Rozhodne nemôže ísť o situácie, kde aj bez priznania obžalovaného/páchatela je jeho vina zo skutku, ktorý je mu obžalobou kladený za vinu natoľko jednoznačne preukázaná, že priznanie obžalovaného je pre účely zistenie páchatela skutku a následného rozhodnutia o vine takmer bezvýznamné.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú.

S ohľadom na zistený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, už uložené tresty odňatia slobody uložené v konaniach vedených na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 3T/89/2017, 1T/96/2015, výkon ktorých bude s najväčšou pravdepodobnosťou nariadený, ako aj s poukazom na doterajší život a správanie obžalovaného, mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiacov. Takto uložený trest je podľa názoru súdu dostatočný na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu, v potrebnej miere obsahuje prvok represie a taktiež aj prvky individuálnej a generálnej prevencie.

Vzhľadom na to, že obžalovaný bol v predchádzajúcich desiatich rokoch pred spáchaním súdeného trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, súd obžalovaného zaradil na

výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia aplikujúc v danom prípade § 48 ods. 1 Tr. zák., § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Súd v danom prípade nemohol obžalovanému podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody, či už s probačným dohľadom alebo bez neho. Podmiennečnému odloženiu výkonu trestu odňatia slobody bráni ustanovenie §

49 ods. 2 Tr. zák., ktoré neumožňuje (s výslovným konštatovaním v texte paragrafu „Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije“) podmiennečný odklad výkonu trestu odňatia slobody v prípade, ak súd odsudzuje páchateľa za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, k čomu v danom prípade došlo. Súd páchateľa v rámci predmetného konania uznal vinným zo spáchania úmyselného trestného činu – ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustil v rámci skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestov odňatia slobody uložených v rámci konaní vedených na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 3T/89/2017, 1T/96/2015.

V rámci predmetného konania súd rovnako nemohol obžalovanému uložiť tzv. alternatívne tresty (t.j. peňažný trest, trest domáceho väzenia, trest povinnej práce). Uloženie alternatívnych trestov okrem splnenia podmienok uvedených v príslušnom ustanovení trestného zákona predpokladá, že účel trestu ako je definovaný v § 34 ods. 1 Tr. zák. možno v prípade obžalovaného dosiahnuť aj bez uloženia nepodmiennečného trestu odňatia slobody. V prípade obžalovaného, s ohľadom na jeho doterajšie správanie, keď napriek tomu, že bol podmiennečne prepustený z výkonov trestov odňatia slobody uložených v konaniach vedených na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 3T/89/2017, 1T/96/2015, v rámci skúšobnej doby podmiennečného prepustenia

a)spáchal ďalší úmyselný trestný čin,

b)dopustil sa 6 priestupkov na úseku dopravy,

c)porušil súdom uložený zákaz požívania návykových látok;

možno konštatovať, že ponechanie obžalovaného na slobode s využitím alternatívnych trestov nemôže naplniť účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. Obžalovaný aj napriek poskytnutej možnosti a prejavenej dôvere zo strany súdu, možnosť viesť riadny život a dokázať tak, že na jeho nápravu nie je potrebný nepodmiennečný trest odňatia slobody nevyužil a naopak preukázal, že jeho ponechanie v súčasnej situácii na slobode by nezabezpečilo jeho nápravu, nepôsobilo by odstrašujúco na ďalších možných páchateľov trestných činov a nezabezpečilo by ochranu spoločnosti. Taktiež súd považoval za potrebné poznamenať, že nie je možné svojvoľné uloženie ochranného liečenia obžalovanému bez odporúčania od odborníkov v príslušnom odbore.

Pri ukladaní predmetného trestu súd rovnako bral do úvahy ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., t.j. trest má postihovať iba páchateľa, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. S ohľadom na doterajšie správanie obžalovaného v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, na ktoré už súd v predmetnom rozsudku opakovane poukázal, avšak aj napriek skutočnosti, že výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody nepriaznivo zasiahne družku, ktorá je v súčasnosti nezamestnaná ako aj jeho budúce, zatiaľ nenarodené dieťa, nemohol súd rozhodnúť inak a uložiť obžalovanému nepodmiennečný trest odňatia slobody. Ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák. nebráni súdu uložiť jediným živiteľom rodín nepodmiennečné tresty odňatia slobody, ak to ich doterajšie správanie, ako aj závažnosť skutku odôvodňuje, ale ukladá súdu povinnosť, aby sa v prípade takéhoto obžalovaného pokúsil nájsť aj iné riešenie, ak je to možné. V prípade obžalovaného, ako to už súd uviedol, iné riešenie situácie, do ktorej sa obžalovaný dostal vlastným konaním, možné nie je, s ohľadom na jeho správanie v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, keďže pred povinnosťou uloženou súdu v rámci § 34 ods. 3 Tr. zák. prevyšuje povinnosť súdu zabezpečiť ako ochranu spoločnosti pred ďalším možným konaním obžalovaného, tak aj zabezpečiť možnosť jeho nápravy inou formou, keďže doterajšie spôsoby nedosiahli sledovaný účel.

Ohľadom návrhu obžalovaného, aby súd aplikoval § 44 Tr. zák. a upustil od ďalšieho trestu je potrebné konštatovať, že v súlade so znením rozsudku Najvyššieho súdu ČSSR sp.zn. 4Tz/42/1965 z 15.07.1965 (publikovaného pod R 48/1965) by na prípad obžalovaného bolo možné teoreticky aplikovať ustanovenie § 44 Tr. zák. a upustiť tak od uloženia ďalšieho trestu, ak by došlo k naplneniu podmienky, že súd považuje trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. V predmetnom konaní s ohľadom na zmienené správanie sa obžalovaného v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, ako aj s ohľadom na charakter trestného činu prejednávaného v predmetnom konaní – úmyselného trestného činu, nemožno tvrdiť, že na nápravu páchatel'a sú už uložené tresty, ktorých výkon bude s najväčšou pravdepodobnosťou nariadený, dostačujúce, a je potrebné uložiť obžalovanému trest odňatia slobody v súlade so zásadami ukladania trestov.

Súd rovnako považuje za potrebné uviesť, že na rozdiel od právneho názoru vysloveného v rámci rozsudku Najvyššieho súdu ČSSR sp.zn. 4Tz/42/1965 z 15.07.1965, by aj v prípade, ak by súd považoval trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný, nemohol aplikovať na predmetný prípad ustanovenie § 44 Tr. zák. Aplikácia § 44 Tr. zák. tak, ako je to uvedené v rámci vyššie uvedeného rozsudku by si vyžadovala, aby tunajší súd ako predbežnú otázku v zmysle § 7 Tr. por. posúdil aj to, ako rozhodne Okresný súd Martin v rámci konania vedeného pod sp.zn. 3Pp/28/2022 o osvedčení, resp. neosvedčení sa obžalovaného v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonov trestu odňatia slobody, čo sa tunajšiemu súdu javí ako predčasné a tiež ako neoprávnený zásah do rozhodovacej činnosti iného súdu.

S ohľadom na charakter trestnej činnosti – ohrozenie pod vplyvom návykovej látky v súvislosti s vedením motorového vozidla, ktorej sa obžalovaný dopustil, považuje súd za potrebné na zabezpečenie nápravy páchatel'a a na ochranu spoločnosti obžalovanému uložiť v zmysle § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu, výmeru ktorého súd určil v dolnej časti tohto trestu, teda na 24 mesiacov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia

prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Brezno, 21. decembra 2023
JUDr. Matej Jakubčo
samosudca

Za správnosť vyhotovenia: Alexandra Struhárová